

DATUM	ONDERWERP	INLEIDER
9-10-2023	Bijbel als tekst, de voorvragen	Prof. Dr. Anton Wessels
23-10-2023	Bijbelvertalingen en hun onderlinge verschillen	Alex van Heusden
13-11-2023	Hemel en aarde	Dr. Harm van Grol
27-11-2023	Uittocht en Intocht	Dr. Piet van Veldhuizen
11-12-2023	Koningen en Profeten	Prof. Dr. Panc Beentjes
8-01-2024	Messias en Messiaanse tijd	Henk Janssen ofm
22-01-2024	Gods knecht en Gods zoon	Prof. Dr. Peter-Ben Smit
5-02-2024	Naastenliefde en vijandsliefde	Drs. Ton Sip
19-02-2024	De mens, beeld en gelijkenis	Prof. Dr. Marcel Poorthuis
4-03-2024	Gods Namen	Pieter Dirk Wolthaus

HET LEERHUIS OOSTERBEEK

staat open voor hen die zich aangesproken voelen door de Bijbel en willen luisteren naar wat joden en christenen wederzijds beweegt.

De avonden worden gehouden op maandagen in:
De Vredebergkerk
van Toulon van der Koogweg 3
6862 EB Oosterbeek
Aanvang: 20.00 uur

De kosten bedragen € 55,00 per persoon.
Opgave graag vóór 1 oktober 2023 door overmaking van dit bedrag op:
IBAN NL09 RABO 0153 4883 28
t.n.v. E.J. Schoevaars o.v.v. Leerhuis.

Hoewel men in beginsel inschrijft op de hele cyclus bestaat de mogelijkheid om een "losse avond" bij te wonen voor € 7,50. Overleg met de penningmeester is mogelijk wanneer de hoogte van het cursusgeld een bezwaar vormt.

Inlichtingen bij het secretariaat:
mevr. R.M.C. Enklaar - Cooymans,
Van Wassenaerweg 17, 6862 ZC Oosterbeek
tel 06-29270244
roseline_enklaar@live.com

Het Comité Leerhuis Oosterbeek:
J.G.R. Blankenspoor, R.M.C. Enklaar-Cooymans,
G.A. Groot Zwaaftink, G. van den Hof,
E.J. Schoevaars, P.D. Wolthaus.

"Geen leerhuis zonder nieuwe inzichten"

bChagiga 3a

LEERHUIS OOSTERBEEK

42e Leergang

2023/2024

Verstaat gij wat gij leest?

Kernbegrippen in Tenach

Verstaat gij wat gij leest?

kernbegrippen in Tenach.

Start op 9-10 met **Anton Wessels**. Ter introductie van zijn bijdrage citeert hij Oepke Noordmans: *“Al tastende langs de Psalmen is Jezus zijn weg gegaan”*. Anders gezegd: Jezus' Bijbel is de Tenach, later in het Christendom “Oude Testament” genoemd. Ook de evangelisten (geen van allen getuigen van Jezus' dood en verschijning) hebben hun verhalen geschreven op grond van de Tenach. Daarom gaat het Leerhuis dit jaar over de kernbegrippen in dat “Oude Testament”.

Op 23-10 gaat het over vertalen, met **Alex van Heusden**: De geschiedenis, ook de meest recente, laat een grote verscheidenheid aan vertalingen zien met aanzienlijke onderlinge verschillen. In deze bijeenkomst leggen we de vinger bij die verschillen en stellen de vraag welke uitgangspunten - historisch, literair, theologisch - aan die verschillen ten grondslag liggen.

De derde avond gaat over “Hemel en aarde” met **Harm van Grol**. Deze avond zullen we rondwalen in de poëzie van de Psalmen, op zoek naar hemel en aarde. De theologische relevantie van hemel en aarde is niet verkrijgbaar los van de beelden en het literaire spel. We maken een geografische en een demografische verkenning: Wat is er te vinden in hemel en aarde en waar? Wie wonen er en wat doen ze daar?

Het thema van **Piet van Veldhuizen**, op 27-11 is: “Uittocht en intocht”. De exodus is hét centrale thema van de Bijbel. Met Pesach wordt het gevierd. Maar de Thora stopt vóór de intocht. Zou het Loofhuttenfeest met de intocht verbonden zijn? Het “Hosanna, gezegend is hij die komt in de naam van de Eeuwige” klinkt naar intocht. Maar wat zegt het dan, dat dit grote feest uit de Thora niet in de christelijke kalender terecht is gekomen?

Op 11-12 komt **Panc Beentjes** over “Koningen en Profeten”. De parabel van Jotam is een prachtig voorbeeld hoe men heeft geworsteld met het instituut koning. Steeds speelt de thematiek ‘God is koning’ een belangrijke rol. Profeten verschijnen in Israëls geschiedenis, wanneer er sprake is van koningen. Centraal staat de vraag hoe profeten hun boodschap onder woorden brengen.

In 2024 beginnen we op 8-1 met **Henk Janssen** ofm over “Messias en Messiaanse tijd”. Strikt genomen komen er in het Oude Testament geen messiaanse verwachtingen voor, wel allerlei heilsverwachtingen, maar deze richten zich niet op de komst van een gezalfde persoon, maar op de komst van Gods koninkrijk. Wat betekent dit voor de Messias en de messiaanse tijd? Voor Jezus, de Christus, en Gods koninkrijk?

Op 22-1 komt **Peter-Ben Smit**. Het begrip „Knecht van God”, nauw verbonden met “Zoon van God”, komt in de Bijbel in een aantal traditielagen en met een aantal nuances in de betekenis voor. Deze lezing geeft een overzicht van het begrip, gaat er op in wie er mee aangeduid wordt en wat het effect hiervan is. Hierbij komen ook de meer maatschappelijke dimensies van de beide begrippen aan bod. Het accent zal liggen op het nieuwtestamentische gebruik van de twee noties.

Op 5-2 komt **Ton Sip**: Gods liefde, naastenliefde, voor Christenen zijn beide verbonden met de Bijbel. Maar, dit zijn sociologische begrippen, geen religieuze. Velen geven aan deze begrippen een morele betekenis; in werkelijkheid zijn zij existentieel, niet moreel. De Bijbel niet moreel verstaan maar existentieel moeten wij steeds opnieuw leren. Naastenliefde en vijandsliefde zijn vormen van samenleven die het leven aangenaam maken kunnen en ons bewust maken van wie wij zijn.

19-2 gaat **Marcel Poorthuis** verder over het begrip “De mens, beeld en gelijkenis”. Jodendom, Christendom en Islam, leggen grote nadruk op het belang van geloven. Maar, wat in Genesis staat over de mens als beeld en gelijkenis geldt voor alle mensen, welk geloof ze al of niet aanhangen. Wat zou er gebeuren als we ons werkelijk van deze goddelijke waardigheid van iedere mens bewust zouden zijn? Hoe kunnen we recht doen aan die onmetelijke waardigheid, beeld van God te zijn?

Pieter Dirk Wolthaus sluit op 4-3 de cyclus af met “Gods Namen”. God wordt in de Thora (Exodus 3) aangeduid als JHWH. Onder die naam maakt hij zich bekend aan Mozes. Die naam heeft qua betekenis een lange voor-geschiedenis. Vandaar de vraag: Hoe is de Godsnaam ontstaan? Naast JHWH wordt God in Tenach met nog vele andere namen genoemd en aangeropen. Wat betekenen die namen? En, spelen ze ook nog een rol in ons “moderne” denken en geloven?

Aan het programma werken mee:

Prof. Dr. P.C. Beentjes

Emeritus hoogleraar Oude Testament Universiteit Tilburg

Dr. H.W.M. van Grol

Oud-docent Tilburg School of Catholic Theology

Alex van Heusden

Bijbelwetenschapper.
Studiesecretaris Ekklesia / Leerhuis-Amsterdam

H.J.M. Janssen ofm

Emeritus-deken van Arnhem, begeleider JONAS-Leerhuis Arnhem, hoofdredacteur van Tijdschrift voor verkondiging.

Prof. dr. M.J.H.M Poorthuis

Emeritus hoogleraar Tilburg School of Catholic Theology, bestuurslid stichting PaRDeS.

Prof. Dr. Peter-Ben Smit

Hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam en bijzonder hoogleraar vanwege het Oud-Katholiek Seminarie aan de Universiteit Utrecht

Drs. T.H.M. Sip, pr

Pastoor van de R.K. Parochie te Budel. Studie van het Oude testament

Dr. Piet van Veldhuizen

protestants predikant in Hendrik-Ido-Ambacht

Prof. Dr. Anton Wessels

Emeritus hoogleraar Godsdienstwetenschap Vrije Universiteit van Amsterdam

Pieter Dirk Wolthaus

Emeritus predikant, secretaris stichting PaRDeS